

מדריך קצר לבעלי עסקים על החוק למניעת העישון במקומות ציבוריים

בעל/ת עסק יקר/ה,

מדריך זה נועד לסייע לך להבין את דרישות החוק בנוגע למניעת עישון במקומות ציבוריים. החוק נועד להגן על הציבור מפני הנזקים הבריאותיים הקשים והקטלניים שהעישון גורם להם והוא **תקף לגבי כל מוצרי העישון**: סיגריות, סיגריות אלקטרוניות, נרגילה, סיגרים, וכל מוצר אחר המשמש לעישון או אידוי.

מה אומר החוק?

- אסור לאדם לעשן או להחזיק מוצר עישון דולק או מופעל במקום ציבורי.
- מחזיק למעשה של מקום ציבורי כבעלים או כשוכר או בכל אופן אחר חייב להציב שילוט האוסר על עישון במקום [הכולל מלל וסמל על פי התקנות](#).
- מחזיק למעשה של מקום ציבורי חייב לפקח ולעשות ככל הניתן כדי למנוע עבירה על חוק איסור עישון במקום ציבורי.
- אסור למחזיק של מקום ציבורי להציב מאפרה במקום ציבורי.
- ניתן להקצות חלל מיוחד שישמש כחדר עישון או אזור עישון, אין חובה לעשות זאת ואם עושים זאת – בהתאם לכללים מוגדרים בחוק. ראו בהמשך פירוט החרגות בעניין.

עבירה על החוק היא עבירה פלילית הנושאת קנסות בצידה.

עישון במקום ציבורי בניגוד לחוק – 1000 ₪

אי הצבת שילוט האוסר עישון במקום – 5000 ₪

הצבת מאפרה במקום האוסר לעישון – 1000 ₪

אי אכיפה של איסור עישון במקום ציבורי – 5000 ₪

יש לי בית עסק, מה עליי לעשות?

- להציב בכניסה למקום ובתוך בית העסק שילוט ברור האוסר על עישון, [על פי התקנות](#). ההמלצה היא כי השילוט יכלול סמל הכולל סיגריה רגילה ואלקטרונית. במקרים בהם

העישון הוא במקום פתוח, מומלץ להוסיף גם סמל הכולל נרגילה.

דוגמאות להמחשה:

- להימנע מהצבת מאפרות במקום ציבורי.
- לאכוף את האיסור.

מה נחשב מקום ציבורי?

החוק מגדיר סוגים שונים של מקומות ציבוריים בהם אסור לעשן. עבור חלק מהמקומות האלה בהם אסור לעשן, החוק כולל החרגה המאפשרת הגדרת חלל ייעודי (חדר או אזור) בו ניתן לעשן, אם בעל העסק מעוניין בכך. אם מוגדר חלל ייעודי, יש לוודא שיש בו סידורי אוורור תקינים ושהעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום. סימנו בכוכבית את המקומות בהם קיימת החרגה בחוק וראו פירוט בהמשך.

שימו לב! העישון מסוכן הן למעשן או המעשנת והן לסובבים אותם ולכן עדיף להימנע מהגדרת אזורי עישון.

מקומות בילוי ותרבות*: אולמות קולנוע, תיאטראות, היכלי מופעים (קונצרטים, הופעות, מחול וכו'), מתחמי אירועים (עם למעלה מ-50 משתתפים, למעט חצרות בתי מגורים), ספריות ואולמות קריאה, מועדונים, דיסקוטקים, אולמות שמחות, גני אירועים, גני חיות.

חללים משותפים*: כמו אולמות הרצאות, חדרי דיונים, חדרי ישיבות, מסדרונות ואכסדרות, ובטווח של 10 מטרים מאזורי כניסה ויציאה של מתחמים שונים.

מרחבים ציבוריים: מקלטים ציבוריים, חניון מקורה, חניון תת-קרעי הפתוח לציבור

מוסדות בריאות*: בתי חולים, מרפאות ובתי מרקחת, בתי אבות, דיור מוגן (למעט בחדר המגורים, כל זמן שלא גר בו מי שאינו מעשן)

מוסדות חינוך (לרבות חצר המוסד): בתי ספר, מגורי תלמידים, מוסדות השכלה גבוהה*, מוסדות לחינוך על-תיכוני*, גני ילדים, מעונות ילדים (לרבות החצר), גני שעשועים

תחבורה ציבורית: אוטובוסים, מיניבוסים, מוניות, רכבות, תחנות אוטובוס*, תחנות רכבת*

מתחמי קניות*: חנויות, קניונים

מקומות לממכר מזון*: מסעדות, בתי קפה, בארים, פאבים, וכל מקום אחר שעוסק גם בהגשת מזון או משקאות (בית אוכל)

מתחמי ספורט: אולמות ספורט, מגרשי ספורט, חדרי כושר, בריכות שחייה (לרבות החצר שלה), אצטדיונים*

ספקי שירותים*: בנק, בית דואר, סוכנות דואר, כל מקום אחר המשמש לקבלת קהל (לרבות מסדרונות וחדרי המתנה)

מקומות עבודה ובנייני משרדים*

מבני ציבור*: כל מקום במשרדי רשות ציבורית, בתי משפט ובתי דין, משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, מועצות דתיות, מרכזי תרבות נוער וספורט (מתנ"ס), מבנים של תנועות נוער

בתי תפילה*: בית כנסת, כנסייה, ח'ילווה, מסגד ובחצרות

איפה עוד אסור לעשן?

- חצרות של מקומות ציבוריים;
- בטווח של 10 מטרים מאזורי כניסה ויציאה של מקומות ציבוריים;
- חדרי המתנה;
- מעליות.

איך אוכל לאכוף את החוק?

- אם לקוח מעשן במקום, יש להפנות את תשומת לבו לכך שהעישון במקום ציבורי אסור בחוק וששניכם עלולים להיקנס או להיתבע בשל כך. אם הלקוח מסרב לכבות את הסיגריה או כל מוצר עישון אחר, יש להסביר לו שאם לא יפעל בהתאם לחוק – הוא לא יקבל שירות ושעליו לעזוב את המקום. אם הלקוח ממשיך בסירובו – יש לפנות למוקד הפיקוח העירוני ולהזמין פקח ולתעד את האירוע.
- אם עובד מעשן במקום, יש להפנות את תשומת לבו לכך שהעישון במקום ציבורי אסור בחוק וששניכם עלולים להיקנס או להיתבע בשל כך. אם העובד מסרב לפעול כחוק, ניתן להסביר לו את עיקרי החוק ושמטרתו להגן על בריאות העובדים והציבור ולהפעיל אמצעים משמעותיים נגד העובד. יש לתעד את האירוע.
- חשוב לדעת: כל רשות מקומית צריכה לפרסם באתר האינטרנט שלה או בכל דרך אחרת מספר טלפון שיהיה פעיל 24 שעות ביממה לצורך הגשת תלונה למפקח.

מי עוד יכול לאכוף את החוק?

- עובד רשות מקומית (פקח) שהוסמך לכך על ידי ראש הרשות המקומית.
- שוטר.

חדרי עישון ואזורי עישון המוחרגים בחוק

כאמור, החוק אוסר על עישון במקומות ציבוריים, אך כולל החרגה המאפשרת הגדרת חלל ייעודי (חדר או אזור) בו ניתן לעשן, אם בעל העסק מעוניין בכך. לפי החוק, ניתן להקצות חדרים נפרדים לעישון בתנאי שיש בהם סידורי אזורי תקינים ושהעישון בהם אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום וכן ניתן להגדיר אזור פתוח נפרד לעישון.

מקומות בהם ניתן להקצות חדר נפרד לעישון או אזור פתוח נפרד לעישון:

- **באולמות המשמשים לבתי קולנוע, תיאטראות, מופעים וכו' וכן באולמות המשמשים להרצאות, דיונים ושיבות:** ניתן להקצות חדר נפרד, שאינו עולה על רבע מהשטח שהוקצה לציבור להתנהגויות בהפסקות.
- **במסעדות, בתי קפה וכל בית אוכל ומבית משקה:** ניתן להקצות חדר נפרד ששטחו אינו עולה על רבע של השטח הפתוח לציבור. במקומות אלה ניתן גם להקצות אזור הנמצא מחוץ למבנה ומשמש אותו, כל עוד שחלק זה אינו מקורה בדרך כלשהי, ששטחו אינו עולה על 15 מ"ר או ששטחו רציף ואינו עולה על רבע משטח הישיבה מחוץ למבנה ושאר האזור שמור ללא מעשנים וסומן בבירור שהעישון בו אסור.
- **אולם שמחות וגני אירועים:** ניתן להקצות חדר נפרד ששטחו אינו עולה על רבע מהשטח הפתוח לציבור. ניתן להקצות גם אזור הנמצא מחוץ לבנה ומשמש אותו כל עוד אינו מקורה, שטחו רציף ואינו עולה על רבע ממקומות הישיבה באזור ושאר האזור שמור ללא מעשנים וסומן בבירור שהעישון בו אסור.
- **בבתי חולים ומרפאות:** ניתן להקצות אזור מוגדר מחוץ לבניין שהוקצה לעישון על ידי הנהלת המקום, הנמצא בטווח של לפחות 10 מטרים מהבניין. כמו כן, ניתן להקצות חדר נפרד לחלוטין לעישון למאושפזים במחלקה סגורה.
- **בספריות ציבוריות:** ניתן להקצות חלל ייעודי.

- **בבנייני מוסדות להשכלה גבוהה או חינוך על תיכוני, לרבות מגורי תלמידים:** ניתן להקצות חדר נפרד. כמו כן, ניתן להתיר לעשן בחדר מגורים שבו גר רק מעשן, כל עוד יש סידורי אוורור תקינים והעישון אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום.
- **בתחנה מרכזית, בתחנת רכבת וברציפים:** ניתן להקצות אזור לעישון בקצה הרציף וחדר נפרד לחלוטין לעישון.
- **אצטדיון ספורט:** ניתן להקצות שני אזורים נפרדים של מושבים, כל עוד מספרם אינו עולה על רבע ממספר המושבים באצטדיון כולו. כמו כן, ניתן להקצות חדר נפרד לחלוטין ששטחו אינו עולה על רבע מהשטח שהוקצה לציבור להמתנה בהפסקות.
- **ספקי שירותים, מקומות עבודה, מרכזי קניות:** ניתן להקצות חדר נפרד.
- **מבני ציבור:** ניתן להקצות אזור מוגדר מחוץ לבניין הנמצא בטווח של 10 מטרים לפחות מהבניין.
- **בתי תפילה:** ניתן להקצות אזור נפרד בחצר כל עוד אזור זה אינו מקורה ושטחו רציף ואינו עולה על רבע מהחצר ושאר החצר שמורה ללא מעשנים וסומן בבירור שהעישון אסור.
- **בתי אבות או דיור מוגן:** דיירים יכולים לעשן בחדרם כל עוד לא גר בחדר אדם שאינו מעשן. כמו כן, הנהלת בית האבות יכולה להקצות חדר נפרד לעישון.

מדריך קצר לבעלי עסקים על חוק איסור פרסום והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון

בעל/ת עסק יקר/ה,

התיקון לחוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון התקבל בדצמבר 2018. החוק נועד להגן על הציבור מפני הנזקים הבריאותיים הקשים והקטלניים שהעישון גורם להם והוא תקף **לכל מוצרי העישון: סיגריות, סיגרים, סיגריות אלקטרוניות, נרגילה, וכל מוצר אחר המכיל טבק או חומר ממקור צמחי ומיועד לעישון או אידוי.**

מדריך זה נועד לסייע לך להבין את דרישות החוק בנוגע לפרסום ומכירת מוצרי עישון בעסק.

יש לי בית עסק, מה חשוב שאדע ואעשה?

חובת שילוט

- חובה להציג שלט האוסר על מכירת מוצרי עישון למי שטרם מלאו לו 18.
- חובה להציג שלט האוסר על עישון בבית העסק, הכולל מלל וסמל [בהתאם לתקנות](#).
- אזהרות בריאות על גבי האריזות (אסור להסיר אותן).
- אי הצבת שילוט היא הפרה של תנאי הרישיון שניתן לבית העסק.

הצגת מוצרים בחנות

אם יש לך חנות רגילה (מכולת, קיוסק וכו')

- אסור להציג מוצרי עישון בצורה גלויה.
- אסור להציב שלטי פרסומת או מכירה למוצרי עישון בתוך החנות או מחוצה לה.
- חובה להסתיר את המוצרים מעיני הלקוחות (למשל, במגירות אטומות, ארונות סגורים, וילון).

אם יש לך חנות שמוכרת רק מוצרי עישון או רק מוצרי עישון ואלכוהול

- מותר להציג מוצרים בתוך החנות בלבד.
- אסור שהמוצרים יהיו נראים מחוץ לחנות.
- מותר לפרסם מוצרי עישון כל עוד הפרסומת נמצאת בתוך בית העסק ואינה גלויה מחוץ לחנות.

אם יש לך חנות מקוונת

- אסור להציג תמונות של מוצרי עישון.
- מותר להציג את המידע הבא: שם מוצר העישון, ארץ ייצורו, מחירו, חלקיו, רכיביו וכמותם במוצר.
- לגבי סיגריות אלקטרוניות – יש להציג גם את ריכוז הניקוטין במוצר.

איסורים על מכירה

- אסור למכור מוצרי עישון לקטינים מתחת לגיל 18.
- אסור למכור מוצרי עישון מחוץ למבנה העסק (כמו דוכנים או ירידים).
- אסור למכור מוצרי עישון במכונות אוטומטיות.
- אסור למכור סיגריות צעצוע או ממתקים בצורת סיגריות.
- אסור למכור טבק בתפזורת אלא רק באריזות סגורות המכילות עד 60 גרם טבק.

- אסור למכור סיגריות אלקטרוניות, מחסניות וחומרי מילוי אם הם מכילים ניקוטין בריכוז העולה על 20 מ"ג/מ"ל. כמו כן, האריזה חייבת להיות עמידה בפני שבר ודליפה ובפני פתיחה על ידי ילדים.

הגבלות על קידום מכירות

- אסור להציב שלטי פרסומת למוצרי עישון בתוך החנות או מחוצה לה.
- אסור לתת מתנות, פרסים או הטבות עבור מוצרי עישון.
- אסור לחלק דוגמיות בחינם או במחיר מוזל.
- אסור לערוך תחרויות או הגרלות הקשורות למוצרי עישון.
- אסור לחלק עלונים או חומרי פרסום אחרים.
- אסור להשתמש בתמונות של אנשים, בעלי חיים, פירות או צמחים לפרסום מוצרי עישון.
- יש הגבלות מיוחדות על פרסום בעיתונות המודפסת (פירוט בהמשך).

העבירה על סעיפי החוק היא עבירה פלילית והענישה עליה כוללת קנסות משמעותיים.

קנסות לבעלי עסק פרטיים יכולים להגיע עד לגובה של 226,000 ₪

קנסות לתאגידים יכולים להגיע עד לגובה של 502,000 ₪

חובת אריזות אחידות למוצרי עישון

אסור למכור או להפיץ מוצרי טבק ועישון שלא בחפיסה או באריזה אחידה הכוללת אזהרה כפי שמוגדר בחוק.

איך צריכה להיראות אריזה?

מידע נוסף ומלא על אריזות מוצרי טבק ועישון ניתן למצוא באתר משרד הבריאות.

מה חשוב לדעת על פרסום בעיתונות מודפסת?

- אסור לפרסם בעיתונים, במדורים או במוספים המיועדים בעיקר לילדים ולבני נוער מתחת לגיל 18.
- אסור לפרסם במדורים המוקדשים לבריאות, לספורט, לבידור, לבילוי או לפנאי.
- אסור להשתמש בשמות, דמויות של בני אדם או בעלי חיים, באיברים, ו/או בסמלים של פירות או צמחים.
- אסור להציג את מוצר העישון עצמו, אך ניתן להציג תמונה של האריזה האחידה.
- אסור לכלול ברקוד או קוד QR או הפניה לאתר אינטרנט.
- לפחות 30% משטח הפרסומת חייב להיות מוקדש לאזהרה מפני נזקי העישון. האזהרה צריכה להיות בשפת העיתון ולהתאים לסוג מוצר העישון המפורסם.
- לצד הפרסומת חייבת להופיע מודעת אזהרה נגד עישון בגודל המשתנה מעת לעת ומחודש לחודש. על המודעה להיות בשפת העיתון ולהתאים לסוג מוצר העישון המפורסם. ניתן גם לפרסם "מודעת נגד" שלא בצמוד לפרסומת בתנאי שמתפרסמת תוך 7 ימים, כולל בשבת ובחג.

- ניתן לפרסם מודעה אחת בלבד בכל מהדורת עיתון.

מה חשוב לדעת על פרסום בעלונים?

עלון פרסומי שנשלח בדואר ("פלאייר") נחשב לפרסומת למוצרי עישון וישנם תנאים מחמירים לשימוש באמצעי פרסום זה:

- העלון נשלח באופן אישי ולאחר בקשה מראש של האדם אליו נשלח העלון.
- אסור לשלוח עלונים לקטינים מתחת לגיל 18.
- הפרסומת חייבת להיות בכתב בלבד ולא בצורה מקוונת.

לסיכום, מה אומר החוק?

- אסור לפרסם מוצרי עישון בכל אמצעי תקשורת, כולל אינטרנט, למעט מקרים מסוימים המפורטים בחוק.
- אסור להציג מוצרי עישון בחנויות באופן גלוי, למעט בחנויות ייעודיות.
- אסור להציג מוצרי עישון מחוץ לכל בית עסק.
- אסור להשתמש בפרסומות בשמות או דמויות של בני אדם או בני חיים ובסמלים כמו פירות וצמחים.
- אסור לשווק מוצרי עישון עם מתנות, פרסים או הטבות או כמתנה בהגרלה.
- אסור למכור לקטינים מתחת לגיל 18.